

Lavina v Jeseníkách ve Velkém kotli 31.1.2010

Kompletní přehled pro Jeseníky od 17. 01. 2010 do 31. 01. 2010

den	měsíc	rok	stupeň nebezpečí	tendence	počasí	dohlednost (m)	teplota vzduchu (°C)	směr větru	rychlost větru (m/s)	sníh celkem (cm)	nový sníh (cm)	nebezpečná expozice
17	01	2010	2	→	mlha, sněžení	do 50 m	-9,2	SZ	11	50	0	JV
18	01	2010	2	→	zataženo, sněžení	do 1000 m	-4,6	SZ	4	60	10	JV
19	01	2010	2	→	zataženo	do 1000 m	-5,7	SZ	3	60	0	JV
20	01	2010	2	→	mlha	do 500 m	-6,2	SV	2	55	0	JV
21	01	2010	2	→	zataženo	do 1000 m	-14,2	V	2	55	0	JV
22	01	2010	2	→	mlha	do 500 m	-10,4	JV	5	55	0	JV
23	01	2010	2	→	jasno	nad 1000 m	-8,2	JV	2	55	0	JV
24	01	2010	2	→	jasno	nad 1000 m	-10,2	JV	2	55	0	JV
25	01	2010	2	→	jasno	nad 1000 m	-11,4	JV	2	55	0	JV
26	01	2010	2	→	jasno	nad 1000 m	-10,2	JV	5	55	0	JV
27	01	2010	2	→	jasno	nad 1000 m	-14,5	SZ	3	50	0	JV
28	01	2010	2	↗	mlha, sněžení	do 500 m	-12,2	Z	5	58	10	JV
29	01	2010	3	→	mlha, sněžení	do 500 m	-8,2	SZ	5	70	15	všechny
30	01	2010	3	→	mlha, sněžení	do 50 m	-7,8	Z	7	85	15	všechny
31	01	2010	3	→	zataženo	nad 1000 m	-8,5	Z	2	82	0	všechny

Počasí:

Za posledních 14 dnů před nehodou napadlo celkem kolem 50 cm sněhu. 17.1. foukal mírný SZ vítr a 18.1. napadlo 10cm nového sněhu, sníh se v těchto dnech ukládal na JV expozici. V dalších dnech nesněžilo a vítr se změnil na V až JV. Došlo k transportu sněhu na SZ svahy. Situace se změnila 27.1, kdy se otočil vítr k Z až SZ a ve dnech 28.-30.1. napadlo celkem 40 cm nového sněhu. Ten se ukládal opět na závětrné JV straně, kde jsou i lavinové dráhy V.kotle. Pod tímto novým sněhem byla vrstva starého sněhu, který se díky dlouhodobým mrazům nespojil a vznikla v něm nestabilní místa. V důsledku povětrnostní situace byl lavinový stupeň 2 z předchozích dnů zvýšen na stupeň 3. Sněhová pokrývka byla v těchto dnech silně nestabilní i mimo lavinový terén.

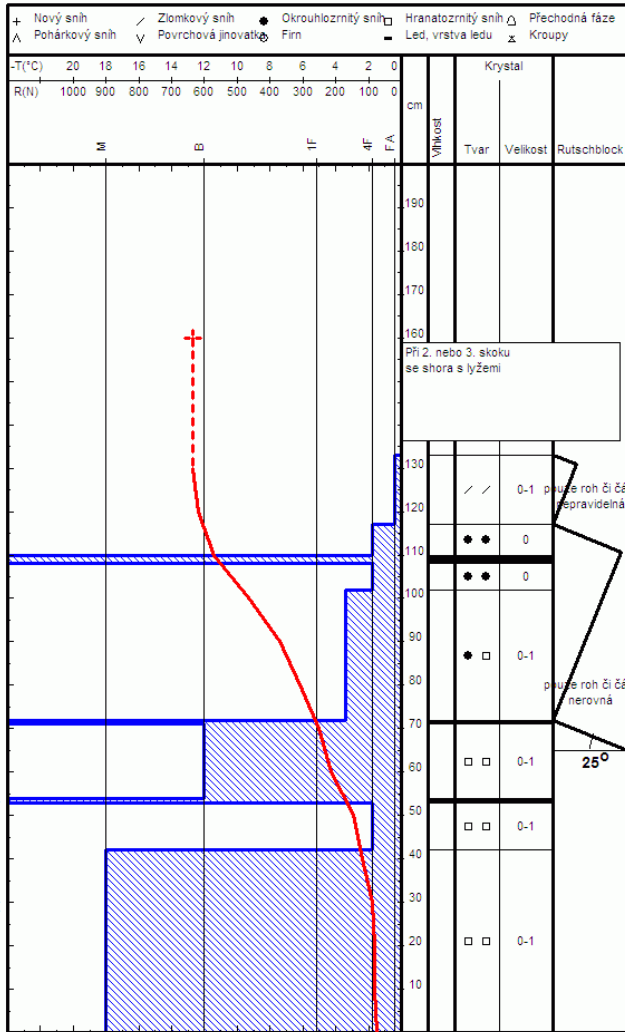
Ruční měření tvrdosti

Měřil: Tejnský
 Nadmořská výška 1383 m
 Expozice: SE
 Počasí/Srážky: mírná sněží

Místo: **Velký kotel**
 Datum/Čas: **28.01.2010 11:30**
 Pohodí: Jes
 Souřadnice: 500334 / 171418
 Sklon: 25 Stupňů

Číslo měření: 0
 Teplota: -12,7 °C
 9
 Směr větru: NW
 rychlost: 8 m/s

--- mm (HS: --- cm) --- kg/m³ 0 N

Eidg. Institut für Schnee- und Lawinenforschung Davos

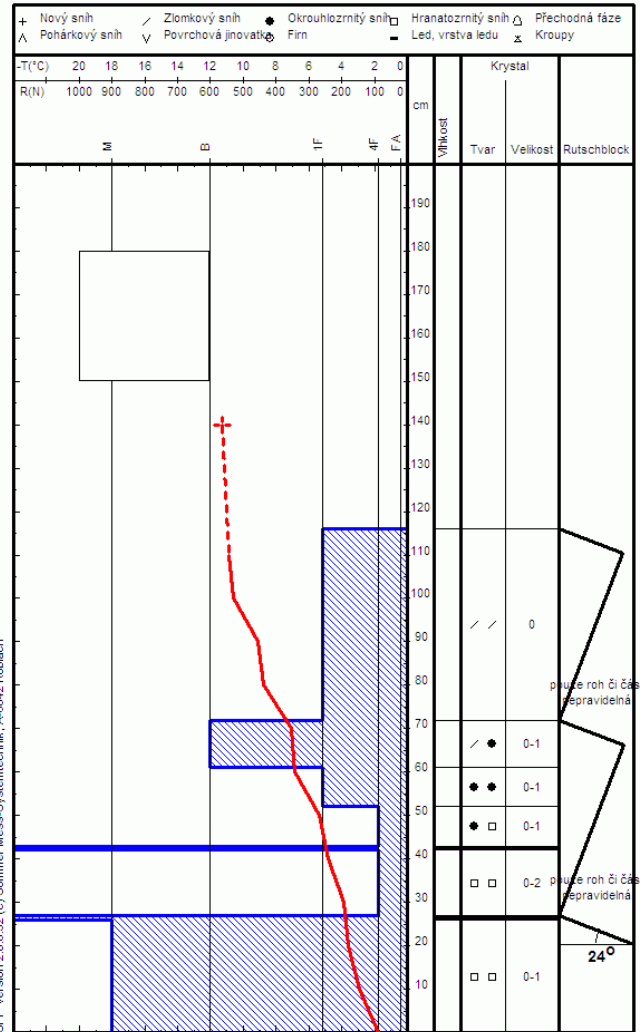
Ruční měření tvrdosti

Měřil: Chalupa
 Nadmořská výška 1400 m
 Expozice: SE
 Počasí/Srážky: mírná, mímý

Místo: **Velký Kotel, odtrh**
 Datum/Čas: **02.02.2010 09:30**
 Pohodí: Jes
 Souřadnice: 500304 / 171412
 Sklon: 24 Stupňů

Číslo měření: 0
 Teplota: -11,3 °C
 9
 Směr větru: NW
 rychlost: 5 m/s

--- mm (HS: --- cm) --- kg/m³ 0 N

Eidg. Institut für Schnee- und Lawinenforschung Davos

Sněhové profil ve Velkém kotli 28. 1. 2010.

Sněhové profil ve Velkém kotli v odtrhu laviny.

Oba snímky znázorňují pravidelné měření ve Velkém kotli.

Komentář lavinové prevence:

Dne 31.1. přijeli do Karlova dva skialpinisté. Byli slušně vybaveni, kromě skialpinistické výzbroje a výstroje měli sondu, lopatu a lavinový vyhledávač. Auto nechali na parkovišti a vyrazili do Velkého kotle s tím, že vystoupají na vrchol kotle a sjedou Centrální žlab. Na stanici Horské služby, která se nachází u cesty směrem do zadní části Karlova a do Kotle, byla vyvěšena tabule informující o hrozícím lavinovém nebezpečí. Do V. kotle přišli po modré značce a na vrchol vystoupali pravým okrajem lesa. Nad lesem sundali pásy a začali traverzovat směrem k Centrálnímu žlabu. Měli mezi sebou rozestup, přetraverzovali lavinovou dráhu č.1 a první z dvojice i dráhu č.2. Těžko říct, zda to byla náhoda, ale zůstal stát na poměrně bezpečném místě na okraji dráhy č.2 a ještě nebyl v dráze č.3 (Centrální žlab). Druhý skialpinista traverzoval za prvním skialpinistou lavinovou dráhou č.2. Uvolnila se velká plošná lavina s odtrhem do 100 m nad ním a smetla jej přes skalní terén na dno V.kotle.

Ve 13.30 hod volá přes 112 lavinou nezasažený skialpinista na dispečink HS Jeseníky na Ovčárnu a ohlásí pád laviny se zasažením kolegy. Jsou problémy s komunikací - ve V. Kotli je špatný signál pro mobilní telefon. Na konec se ale podaří volajícího kontaktovat. Je mu vysvětleno, jak se dostane na dno Kotle bezpečným terénem, aby začal s kamarádkou pomocí, na kterou je vybaven. Asi po 40 min. od nahlášení doráží na místo 2 záchranáři z Ovčárny s lavinovým psem. Podmínky pro pohyb ve volném terénu jsou velice špatné, i na lyžích se při sjezdu na okraji lesa bezpečným terénem sních propadá až na trávu. Po příjezdu záchranářů se psem je postižený již z části vyproštěn ohlašovatelem události z laviny a probíhá resuscitace. Postižený nebyl zasypán hluboko, asi 0,5 m – 0,75 m. Po chvíli doráží další záchranáři a několik skialpinistů, kteří se v té době ve V. kotli pohybují. Při pohledu z místa nehody k odtrhu je jednu chvíli vidět, jak odtrh objíždějí 2 skialpinisté a míří traverzem k svahu č.1, který má stejný dojezd jako spadlá lavina, a celé místo (asi 10 lidí, kteří se na záchraně podílejí) je tak ohroženo. Je potřeba co nejrychleji postiženého odtransportovat na bezpečné místo. To se daří kolem 15.35 hod. a všichni jsou na bezpečném místě u vyhlídky, kam za chvíli přiletí vrtulník LZS Ostrava s doktorem na podvěsu. Vrtulník byl aktivován před odjezdem záchranářů ze stanice Ovčárna do V.kotle. Doktor LZS Ostrava na místě nehody konstatuje smrt z důvodů mnohočetných poranění neslučitelných se životem a je ukončena resuscitace, která byla prováděna od vyhrabání ze sněhu až do příletu doktora. Zranění byla pravděpodobně způsobena pádem lavinou skalnatým terénem. Vrtulník je ještě využit na transport těla skialpinisty v podvěsu s lékařem LZS ze špatně přístupného terénu na Ovčárnu. Zbytek záchranářů i dobrovolníků, kteří pomáhli při akci, odjíždí na lyžích do Karlova.

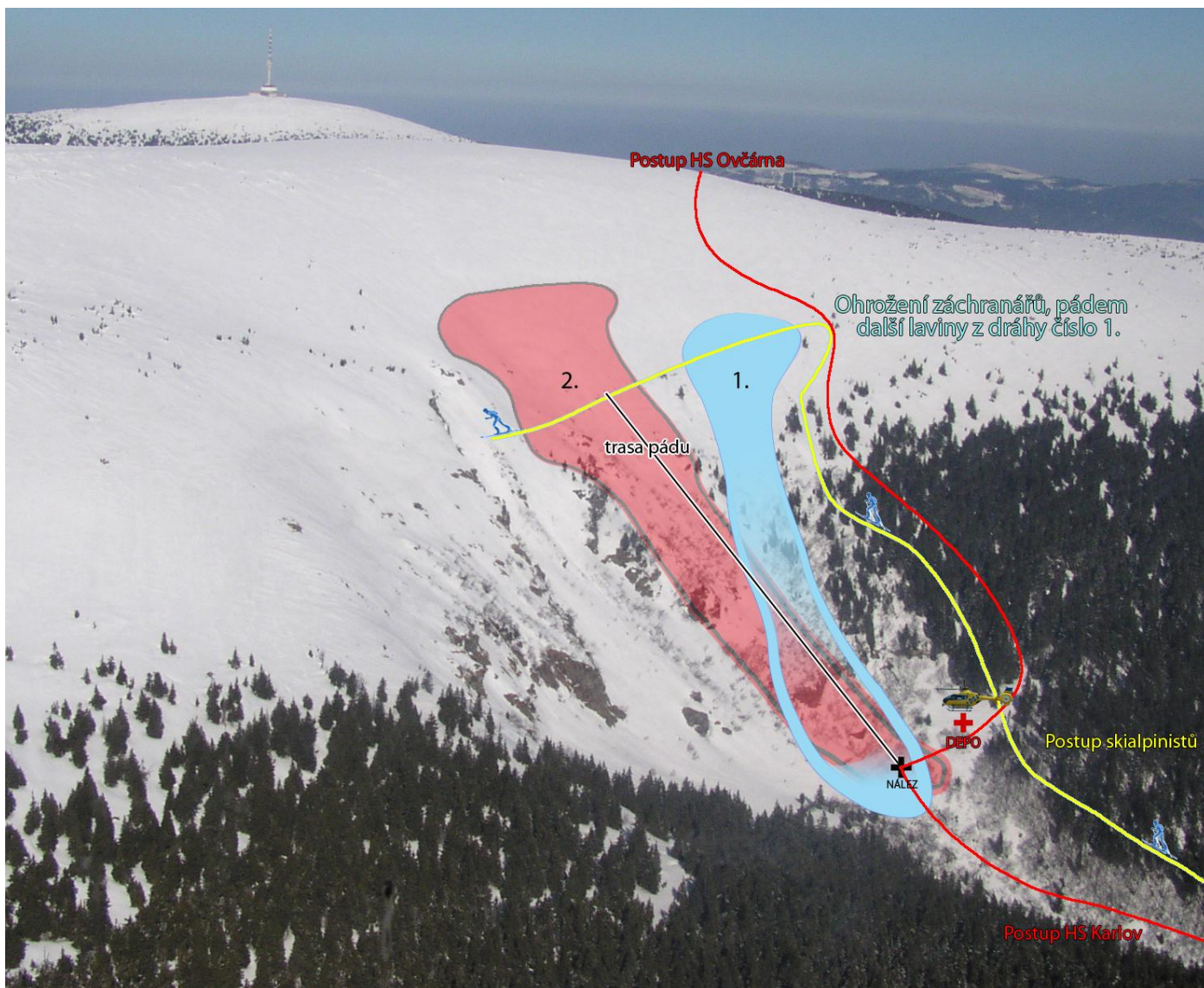

Schéma průběhu lavinové nehody z 31.1.2010.

Na foto vlevo odtrh laviny 31.1.2010.

Foto vpravo podvěs lékaře při transportu k postiženému.

31.1.2010

→	POŘADÍ	JESENÍKY LAVINY		
31.1. 2010	DATUM	2009/2010		
2	DRÁHA	STRÁNKA 1 SLÁVEK TEJNSKÝ		
1.2. 2010	DATUM POZOROVÁNÍ			
X	Lavina s čárovým odtrhem			Forma odtrhu
	Lavina s bodovým odtrhem			
	Desková lavina měkká			
X	Desková lavina tvrdá			
	Pád převěje			
	Kombinace			
	Povrchová lavina			Poloha kluzného horizontu
X	Základová lavina			
	Kombinace			
	Odtrh nového sněhu			Kvalita sněhu
	Odtrh starého sněhu			
X	Kombinace nový a starý sněh			
X	Lavina ze suchého sněhu			Vlhkost sněhu v odtrhové zóně
	Lavina z vlhkého sněhu			
	Kombinace			
	Plošná lavina			Tvar dráhy
	Žlabová lavina			
X	Kombinace			
	Lavina vířící vzduchem			Typ pohybu
X	Lavina tekoucí, klouzající			
	Kombinace			
	Hrubý nános (kvádry 50 cm a víc)			Tvar částic lavinového nánosu
X	Střední kvádry (20 – 50 cm)			
	Malé hranaté kvádry (5 – 20 cm)			
	Drobný beztvary nános			
	Velké oblé hroudy (50 cm a víc)			
	Střední oblé hroudy (20 - 50 cm)			
	Malé oblé hroudy (5 - 20 cm)			
	Kombinace			
X	Suchý sněh			Vlhkost lavinového nánosu
	Vlhký sněh			
	Kombinace			
	Čistý sněhový nános			Materiál lavinového nánosu
	Nános s příměsí			
	Kamení a zemina			
X	Části kosodřeviny a stromů			
	Samovolná			Příčina laviny
X	Uměle vyvolaná			
1389	Nadmořská výška odtrhu	m n./m.		Rozměry laviny
1148	Nadmořská výška nánosu	m n./m.		
50-120	Výška odtrhu	cm		
270	Šířka odtrhu	m		
60-90	Šířka lavinové dráhy	m		
500	Délka lavinové dráhy	m		
1,5	Výška lavinového nánosu	m		
12800	Odhad objemu	kubíky		
	Odhad velikosti v rámci svého maxima			
	Malá (< 100 m, < 1 000 m ³)			
	Střední (< 1 000 m, < 10 000 m ³)			
X	Velká (> 1 000 m, > 10 000 m ³)			
Malé škody na porostu –	POZNÁMKY:			

Lavinové nehody Jeseníky:

13.2.1939: Borová dolina, 1 zasypaný – 1 oběť

1.2.1953: Velký kotel, 2 zasypaní - 2 oběti

7.2.1980: SSZ svahy Vysoké hole, Sviní žleb, 18 zasažených, 3 zasypaní, žádná oběť

21.3.1987: Velký kotel, 1 zasypaná -1 oběť

15.12.2007: Velký kotel, 3 zasažení, 1 částečně zasypan, žádná oběť

13.2.2009: Velký kotel, 1 zasypan – 1 oběť

31.1.2010: Velký kotel, 1 zasypan – 1 oběť

lavina v Malém kotli ilustrační foto

laviniště Velký kotel 31.1.2010

Záchraná akce Velký kotel 31.1.2010

Záchraná akce Velký kotel 31.1.2010

Za lavinovou prevencí HS ČR Jeseníky zpracoval SI. Tejnský a Martin Chalupa

grafická úprava Adam Pecháček.

Foto SI.Tejnský a archív HS Jeseníky.